

SGH

Czy warto oszczędzać i jak to zrobić?

Prof. dr hab. Agnieszka Alińska

Co wiemy o oszczędzaniu?

SGH

(-) oszczędności równają się dochodowi pomniejszonemu o konsumpcję

(-) to część bieżącego dochodu, którą gospodarstwa domowe odkładają na przyszłą konsumpcję → poprzez inwestycje

Jakie inwestycje

Jak inwestować

Kiedy

Gdzie

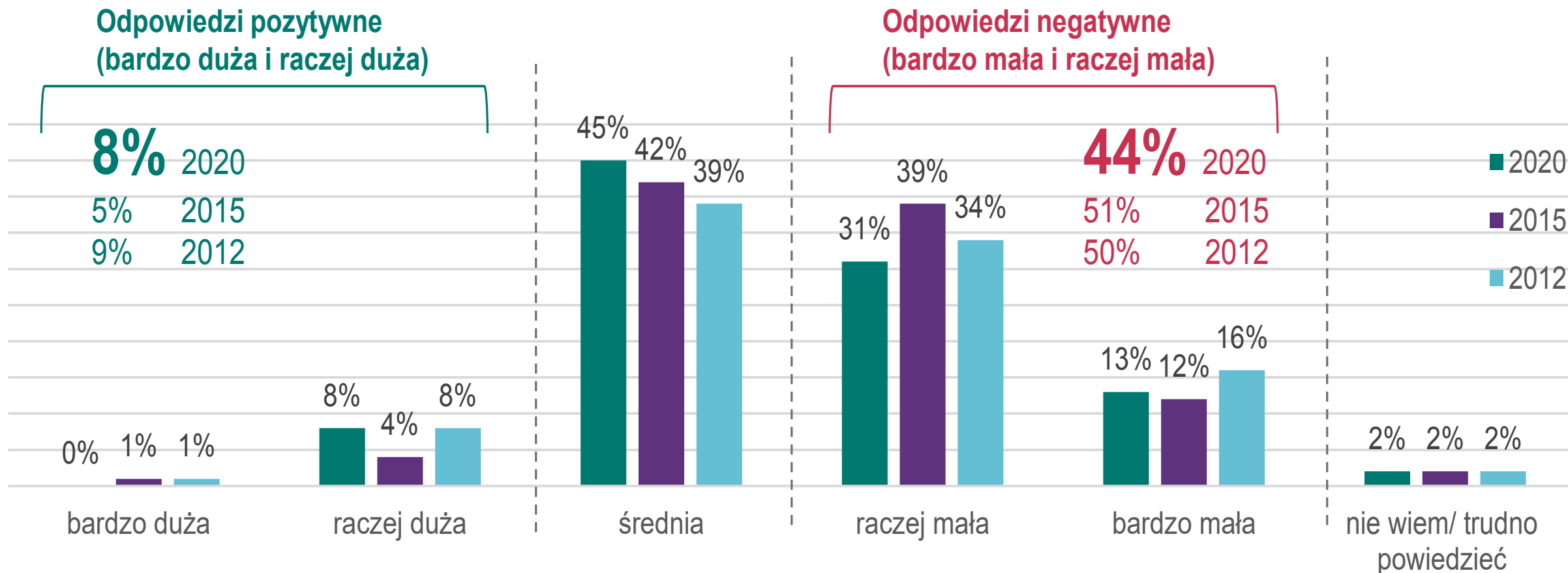

Inwestycje w samego siebie !!!

- Wiedza, umiejętności i doświadczenie
- Nikt nam nie zabierze wiedzy
- Nie zdevaluuje się - gdy będziemy aktywni!!!
- Zdolność przyswajania wiedzy
- Budowa własnej wartości

Znaczenie edukacji w życiu Polaków

RAPORT NBP 2020

Zródło: Raport NBP, Badania świadomości i wiedzy ekonomicznej Polaków, Warszawa 2020

<https://www.nbp.pl/edukacja/badania/wiedza-ekonomiczna-polakow.pdf>

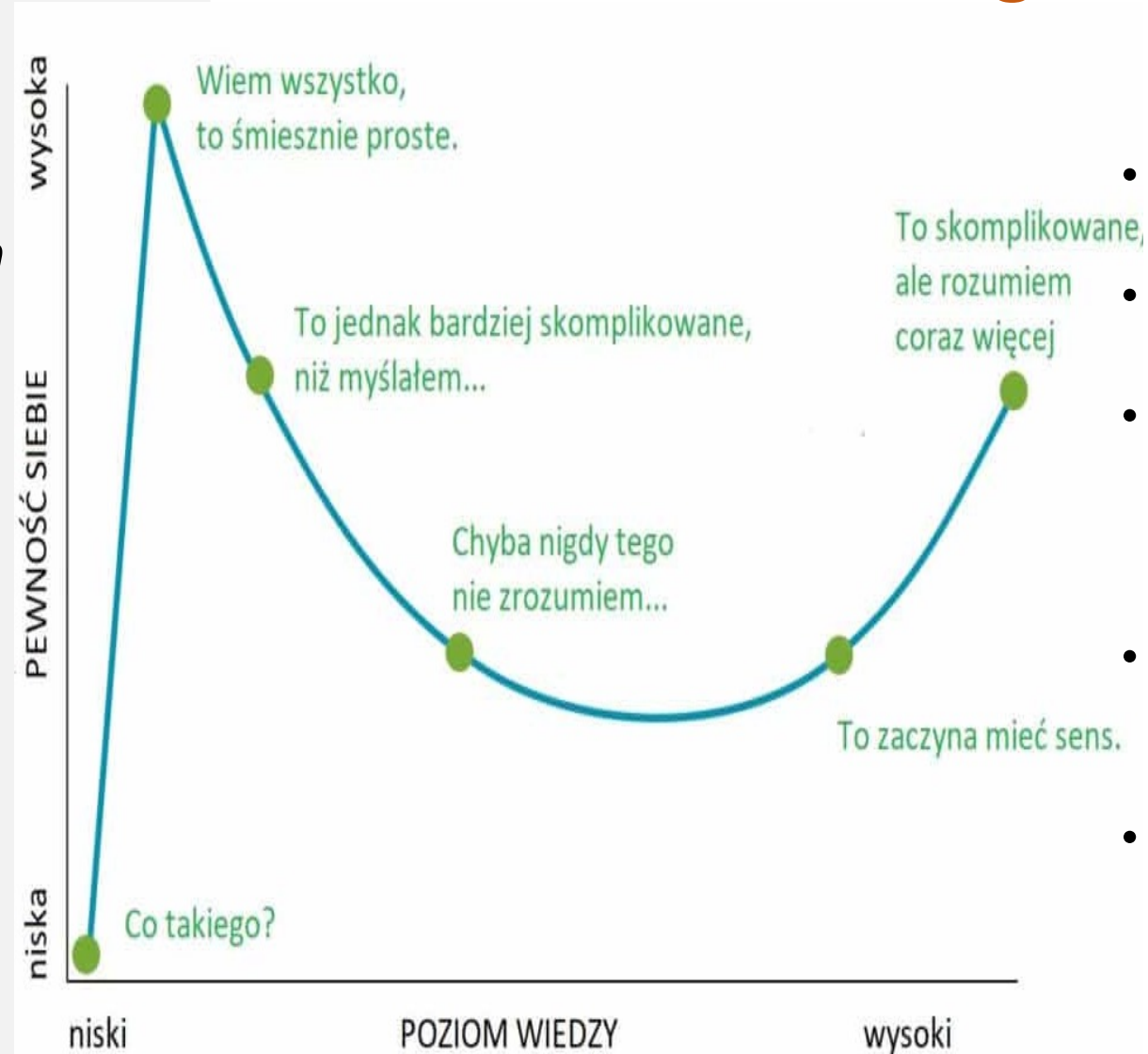
Efekt Dunninga-Krugera

Motto..... brytyjski filozof,
Bertrand Russell

....."Jedną z bolesnych
rzeczy w naszych czasach
jest to, że ci, którzy czują
się pewnie, są głupi....

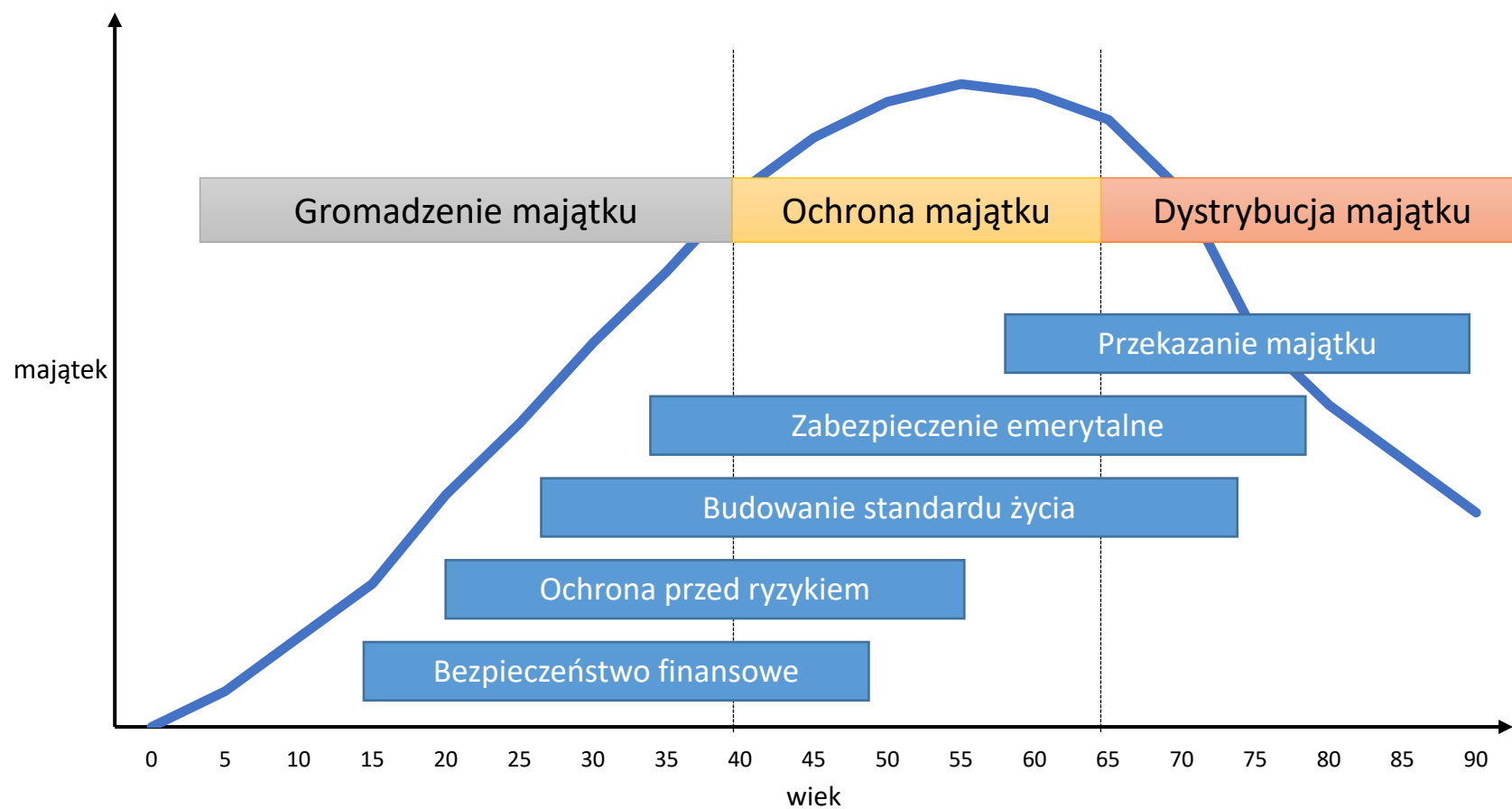
a ci,

którzy mają jakkolwiek
wyobraźnię i
rozumienie, są
przepętnieni
wątpliwościami i
niezdecydowaniem".....

- Uprzedzenia poznawcze
- Przekraczanie swoich umiejętności
- Wierzymy że jesteśmy mądrzejsi i bardziej wykwalifikowani niż w rzeczywistości
- Intelkt i kompetencje versus rzeczywistość i otoczenie
- Brak wiedzy ale pewność siebie

Cykl życia a plan finansowy

Źródło: G.M. Gordon, "The Life Cycle of Financial Planning",
University of Wyoming, 2001

Bez względu na:

- ❖ wiek, płeć
- ❖ status materialny,
- ❖ wykonywany zawód ....

Każdy za nas ma

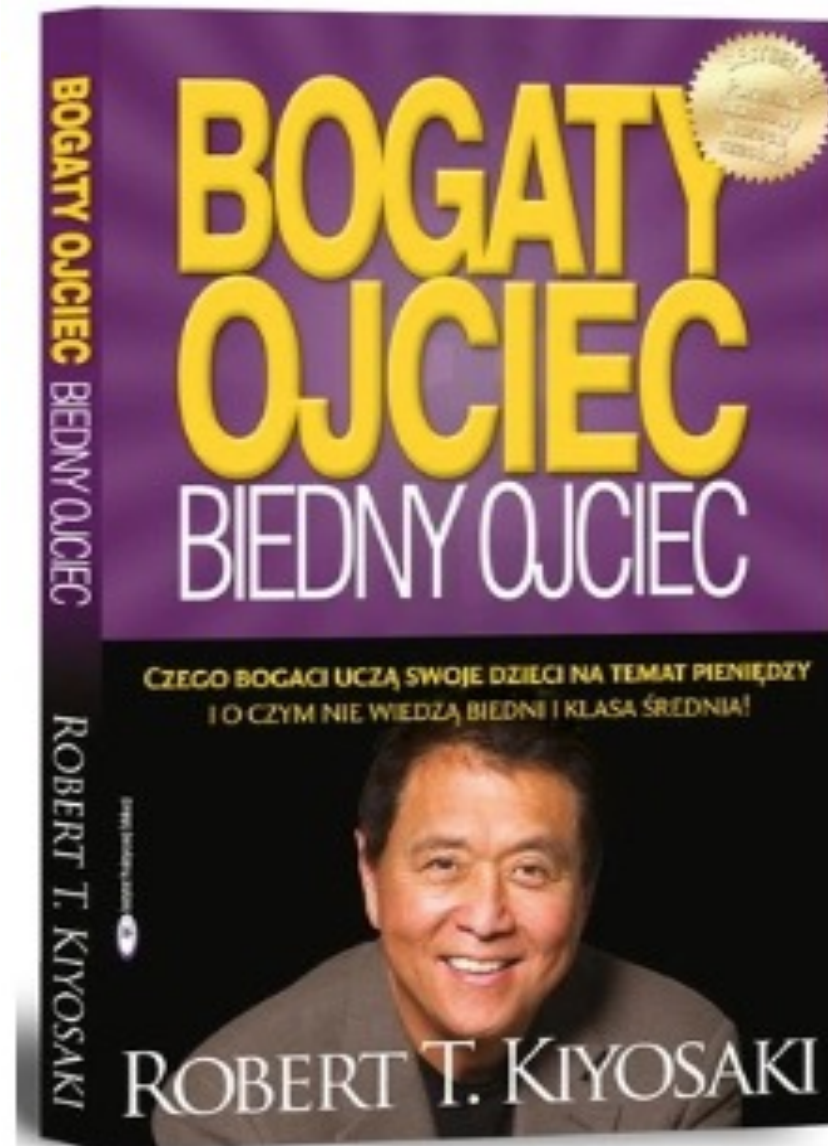
MARZENIA i chciałby je
spełnić...

*Czyje marzenia są
realizowane???*

WIEDZA versus MĄDROŚĆ

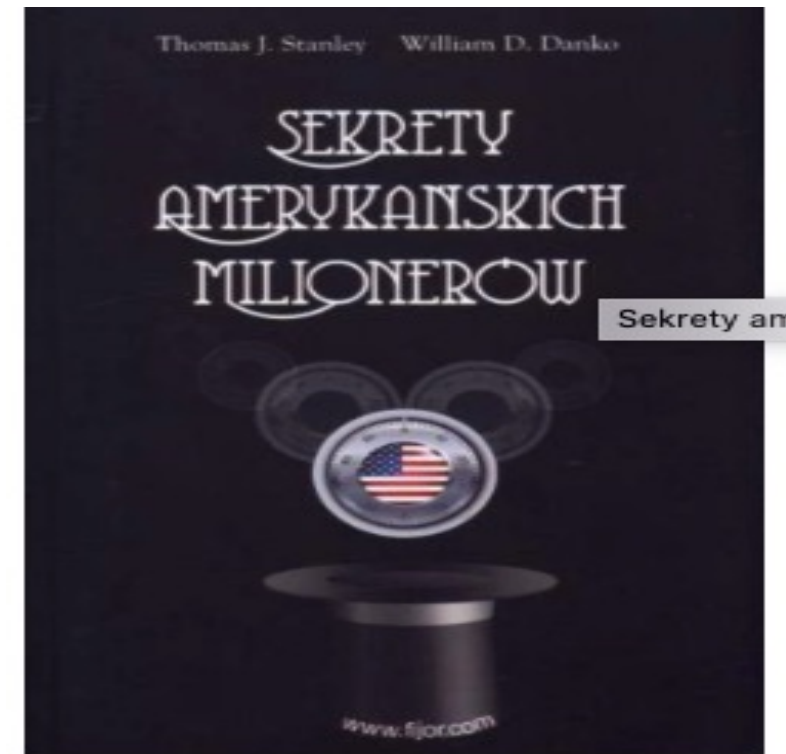

BOGACTWO ver. NIEZALEŻNOŚĆ FINANSOWA

Publikacja „Sekrety amerykańskich milionerów” wskazuje, że osiągnięcie nadzwyczajnego poziomu bogactwa uzależnione jest od:

1. oszczędności, gospodarności,
2. powściągliwości w sferze konsumpcyjnej,
3. inwestowania tak, aby osiągnąć rentowność wyższą niż poziom oprocentowania bankowego

Zasada.....”małej łyżeczki”

Zachowania behawioralne

Nobel z ekonomii 2017 – Prof. Richard H. Thaler

SGH

Cechy, styl i tempo życia

Forma komunikacji i wygoda,

Poczucie braku czasu,

Czy model życia oparty na konsumpcji jest dobry?

Preferencje i oczekiwania

Pokolenie, Baby Boomers, X, Y, Z oraz Alfa (2010-....)

Oszczędzanie - jak postępować z dziećmi?

- 1. Nie ma jednej uniwersalnej zasady, recepty !!!
- 2. Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci
- 3. Czego się Jaś nie nauczył, tego Jan nie będzie umiał

Retoryczne pytanie .....

SGH

Chciałbym być Twoim....

Niezbędne elementy do podejmowania trafnych decyzji finansowych – czyli

Czy warto oszczędzać?

Inteligencja (testy IQ)

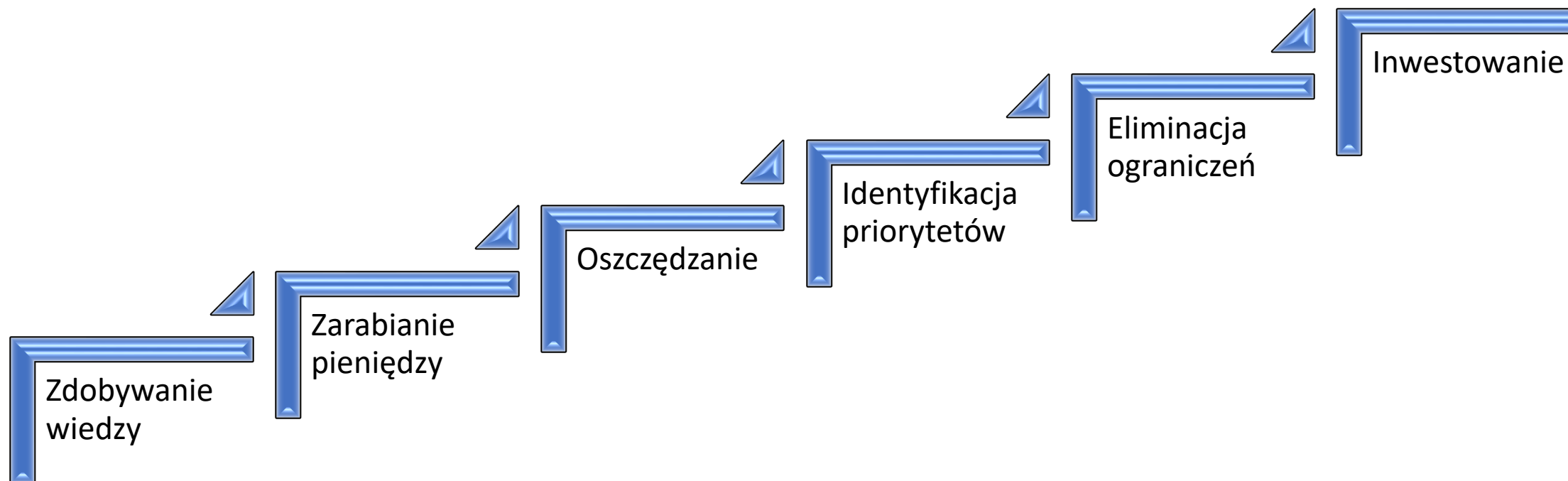
Wiedza, wykształcenie

Interakcje społeczne

Wybory życiowe

Prezentowane postawy

Proces zarządzania własnymi finansami

Główne zasady oszczędzania

- Wydajemy mniej niż zarabiamy
- Systematyczność
- Fundusz bezpieczeństwa – poduszka
- Zdefiniowanie celu
- Grosz do grosza.....
- Zapanować nad budżetem domowym
- Zdobywanie wiedzy
- Zaplanowanie wydatków na przyszłość /racjonalizacja wydatków
- Wytrwałość
- Oszczędzanie zgodnie z własną naturą

OSZCZĘDZANIE KOPERTOWE

Co jest ważne !!!!

....."Wiem, że nic nie wiem....." !!!! SOKRATES

- Dopasowanie się do sytuacji rynkowej, społecznej, gospodarczej
- Albert Einstein .... „Nie mam specjalnych zdolności, jestem ogromnie ciekawy”
- Dostęp do informacji – czytamy raporty, opracowania, gazety, blogi....
- Otwarty umysł –nastawienie na innowacyjności z nutą refleksji o konsekwencjach
- Silna samokontrola
- Dystans do samego siebie i poczucie humoru
- Inteligencja emocjonalne
- Myślenie poza schematami - *think outside the box*

Motto; szwajcarskiego producenta zegarków pochodzącego z Rumunii

....."Tylko zdechłe ryby płyną zgodnie z nurtem"....

Jak oszczędzać – możliwości i ryzyka

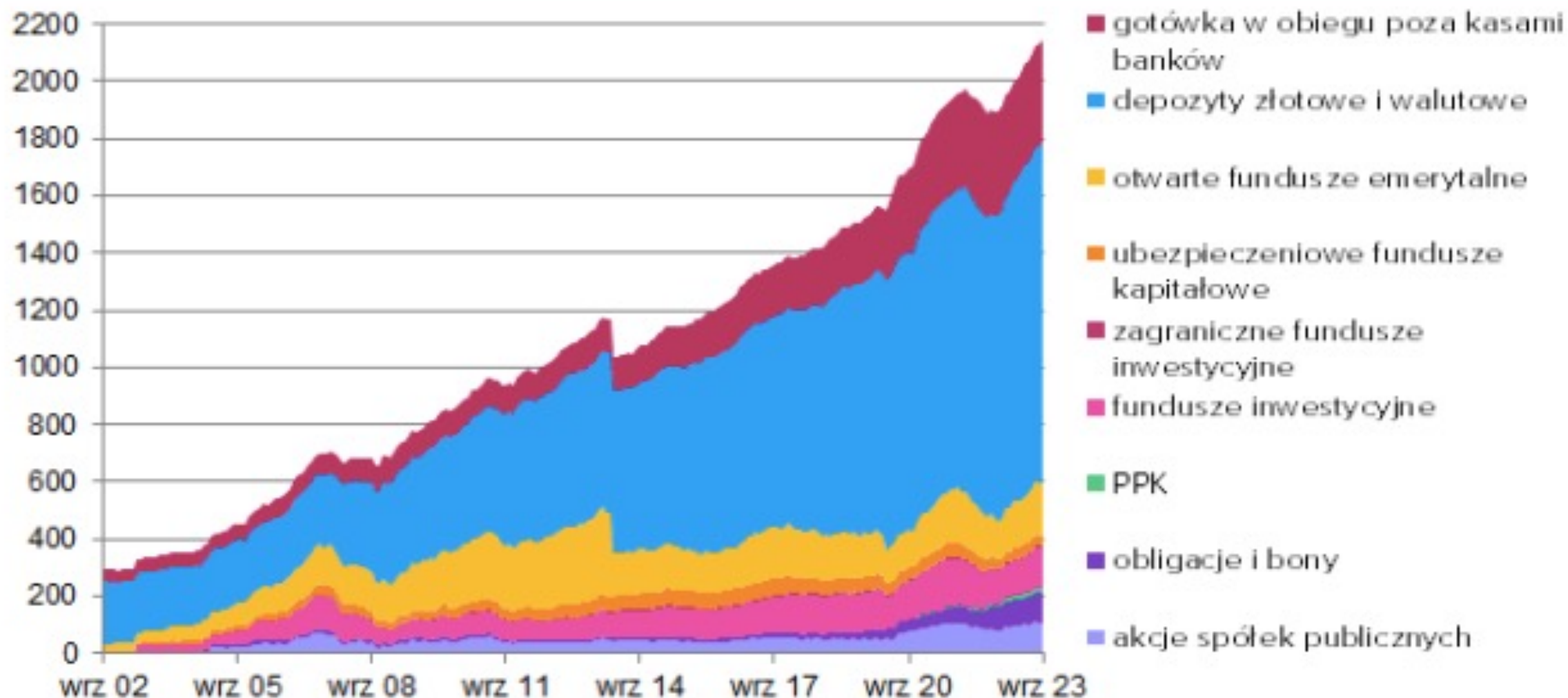

SGH

- Banki komercyjne – lokaty, depozyty
- Fundusze inwestycyjne
- Fundusze emerytalne
- Giełda Papierów Wartościowych – biuro maklerskie
- Nieruchomości
- Złoto, srebro (forma fizyczna i certyfikaty)
- Kryptoaktywa – np. Bitcoin, Tether)
- Inne.....

Oszczędności finansowe polskich gospodarstw domowych w mld zł

Źródło: Analizy.pl, na podstawie danych NBP, KNF, MF, TFI i PTE

<https://www.analizy.pl/raporty/33962/struktura-oszczednosci-gospodarstw-domowych-wrzesien-2023>

Strategia
postępowania
?

SGH

Dziękuję za uwagę!!!

Literatura:

- Cz. Bywalec. "Gospodarstwo domowe - ekonomika, finanse, konsumpcja." Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (2017).
- R. Milic-Czerniak (red.) "Finanse osobiste. Kompetencje. Narzędzia. Instytucje. Produkty. Decyzje." Difin (2016).
- A. Barembruch. "Zarządzanie finansami osobistymi. Teoria i praktyka." Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego (2018).
- M. Kawiński. "Finanse osobiste. Planowanie ochrony ubezpieczeniowej." Oficyna Wydawnicza SGH (2017).
- B. Świecka (red.) "Współczesne problemy finansów osobistych" CeDeWu (2014).

Literatura uzupełniająca:

- A. J. Keown. "Personal finance" Pearson Education (2018).
- M. Carey, J. King. "Personal finance" Oxford University Press (2007).

Kursy i szkolenia:

- Kurs SGH: Zarządzanie finansami osobistymi

<https://www.sgh.waw.pl/zarzadzanie-finansami-osobistymi-kurs-dokształcajacy>

- Szkoła Giełdowa w SGH: Fundacji GPW

<https://www.sgh.waw.pl/szkola-gieldowa>